

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEÉNYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilvtéri közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadjunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Mayer és Mayer.

Ezen cím alatt a bukaresti „Curentul” e hó 17-iki számában vezércikk jelent meg Cezar Petrescu tollából.

Azon meggyőző erő, amely ezen cikkből kisugárzik, azon egyszerű és mindenki által megérthető logika, amellyel a román publicisztikának ezen kimagasló egyénisége a dolgokat meglátja és ahogy ezt közölni tudja, bizonyára mindenkit ép úgy gondolkodóba fog ejteni, mint engem, látva az elének meredő holnap fekete sötétségét. Hát nincs kiút? Vajjon kell, hogy így legyen, ahogy Petrescu látja és mondja?! Aki elolvassa a cikket, kérdezze meg önmagát. Vajjon kinek mit felel a benső meggyőződése?!

*

Tehát újból háborúról beszélnek. Majdnem ugyanazokkal a kifejezésekkel, mint 1912—1913. év hajnalán, mikor mindenki meg volt győződve arról, hogy egy nagy európai konfliktus kikerülhetetlen. A nemzetek valamennyien együtt és külön-külön azon igyekeztek, hogy a világot meggyőzzék azon forró óhajításukról, hogy egy háboru szerencsétlenségét ki akarják kerülni. Mégis valamennyien együtt és külön-külön lázasan készültek rá, különböző titkos szerződések kötésével.

Ma ugyanaz a légkör, mint akkor.

Sőt még komorabb, mert ez alkalommal a gazdasági nyomor és a politikai bizonytalanság teljesen felbillentették a népek belső egyensúlyát. Mert ma a revansérezelmekhez még hozzájárul egy — sok rosszat sejtetni engedő — kollektív reménytelenség. Az 1914. évi háboru egy régebbi földalatti — tehát alattomos — gazdasági háboru által lett előkészítve, de ennek tudata mégis nem volt meg a nagy tömegben. Pedig nem volt más ezen háboru, mint fegyveres megoldása a piacokért és a már agresszív és kényelmetlenné vált jólét megsemmisítésére eddig sötétben folytatott kölcsönös harenak. Egy háboru, melyet a tömegek feje fölött ezek megkérdése nélkül készítettek elő a politikusok, diplomaták és kapitalisták. A katonák indulókat énekelve szorultak össze a marhakocsiban, hogy különböző frontokra vonuljanak. Miért? Hogy felszabadítsanak, védelmezzenek, vagy hódítsanak. Így mondták nekik. Vajmi kevesen tudták, hogy lelkesedésükön túl, sorsukat inkább a börtöregyzekek, import-export mérlegek, mint a vén kontinens politikai térképe intézik. A gazdasági háttér igen keveset védődött észre és a tömeg még érzéketlen volt ilyen realitásokkal szemben. Az élet könnyebb volt. (Az eredeti szövegben „édesebb”). Gondatlanabbnak látszott és megengedte egy ideálokért folytatott lovagias és hősiés háboru ábrándját. Két, három ország tényleg ideálokért harcolt valóságos öngyilkos romantikával. Hogy csak Belgiumot említsem.

Azon háboru, amelyet ma készítenek elő — mert már készítik — egészen más természetű és más légkörben született.

Először is a kétségbeesés háboruja lesz. Az éhség háboruja. Azon 15 millió ember háboruja, akiknek életerős karjaik felhasználhatatlanul állnak. Ezen 15 millió munkás, aki senkinek sem kell, tekintet nélkül arra, hogy győző vagy legyőzött állam tagja-e, továbbá: a kö-

rülbelül ötször ennyi földműves, aki nem tudja eladni termékeit, tisztviselők, akik nem kapnak fizetést, szellemi munkások, akik létük értelmét nem látják és fiatalok, akik ma kikerülve az iskola padjaiból azt tapasztalják, hogy az élet a legridegebben visszautasítja, eltaszítja magától őket, mindezek egyetértésében abban, hogy a béke nem azt hozta, amit ígért: Hogy valamit helyre kell hozni. Hogy a mai világ hamis alapokra épült és hogy ezen alapok alatt fekvő pár millió harcra nem ezért küzdött, nem ezért halt meg.

Ezen tudat sokkal általánosabb, mint azt a felületes közvélemény gondolná. Mivel pedig összetévesztik ezen tudatot a revans gondolatával és a revíziós követelményekkel, az általános hit az, hogy ez csak a legyőzötteknél van meg, mint akik kénytelenek voltak a békeszerződés kemény kikötéseit elfogadni.

Tényleg azonban vajmi kevés a különbség ma, a győzők és legyőzöttek között. Ezen különbség 1918—19. óta fokról fokra szállott lejjebb mindaddig, amíg egy közös nyomorúságba elűnt, kiegyenlítődt. Eszembe juttat ezen kiegyenlítés Jean Giraudoux, nem tudom melyik könyvéből egy feljegyzést, amely ezt mondja: „Az első amerikai, aki 1917-ben foglyot ejtett, Mayernek hívták és a foglyát — szintén.” Meg vagyok győződve, hogy ma mind a két Mayer, a német és az amerikai is, egyformán szerencsétlenek. Mert valamennyien foglyai vagyunk bizonyos kiegyenlítő tényeknek. Egyik is, másik is. Egyiknek is, másiknak is joga van panaszt emelni a béke ellen, amely semmit sem oldott meg. Mivel pedig az emberiség mai hamis és agyafurt okoskodása szerint egy újabb béke, újabb háboru nélkül el sem képzelhető, mindenki inkább vállalja — mint kikerülhetetlen és végzetes szerencsétlenséget — egy új háboru minden iszonyát és borzalmát.

Tagadni ezen tényt felesleges és gyáva képmutatás lenne. Eltakarva szemünket a vesztély elől, amely közeledik, nem kerülhetjük el azt, ha szembenézünk vele akkor — talán?!

Ma egy gazdasági, társadalmi és politikai rendszer teljes felszámolásának korát éljük. Ez időszert még csak a nyitányt tartunk. Azonban kikerülhetetlen, hogy a tegnapi elitelt áldozatait, engedve az önfenntartás ösztönének, ne keressenek egy kiutat. Ezeknek a háboru nem is megoldás már, de legalább pillanatnyilag ható gyógyszer.

Nem állítom én ezt csak azért, hogy paradoxonokat mondjak. Hisz ezek igazságok, amelyek csak első látásra nem tűnnek fel. Tagadható-e, hogy egy háboru esetére a kapitalizmus egy újabb piacot kapna az emberölési ipar számára? Hát nem-e rohanta meg ezen ipar egyszerre Kínát és Japánt azonnal, ahogy kitört a távolkeleti konfliktus? Nem-e történt ez előtt két évvel egy undorító botrány Genfben, amelyet egyes amerikai nagyiparosok ügynöke provokált, akit azért küldtek a leszerelési konferenciára, hogyha kell, hát vesztegetéssel is akadályozza meg a leszerelési tervek elfogadását?

Ami pedig a politikai vezérek tisztánlátását illeti? Hát ezeknél a háboru egyeseknek

csak reváns (kölcönvisztaadás), másoknál a reváns megakadályozása. Szemről szemben úgy a háborus, mint a béke-pártiak egyformán készítenek elő a háborut, egyengetik ennek útját, mivel abban a bűnös hurokban, amely fojtogat ma bennünket, a felfegyverkezés kihívásnak számít. De ugyancsak kihívásnak számít az önkéntes leszerelés is, azon aggodalom következtében, mit egy meg nem védett határ jelent.

Mayer a fogoly és a másik Mayer, aki őt foglyul ejtette, vajjon mit veszíthetnek még?

Miben reménykednek még ma tíz évi ideiglenes és átmeneti állapot után?

Hogy a háboru emberi lehetőségei el legyenek tüntetve, ahoz kellett volna, hogy a béke az emberek szükségleteinek és természetes ösztöneinek kielégítésére a lehetőségeket megteremtse. Ez kellett volna legyen a kezdet.

Szerencsétlenségéből, az elmúlt borzalmas tragédiának, a háboru és békekötéseknek színeszei túlélték magukat. Továbbra is ők vezették az emberiség sorsát és megszervezték a békét, mielőtt tisztázták volna magukat a háboru felelőssége alól.

A saját elavult értelmük és eszközeikkel szervezték meg a békét, amely nem egyéb, mint egy anyagi és lelki előkészítése egy újabb kikerülhetetlen és igen közeli háborunak.

A technikai segédeszközökkel összehozott fejtelenségben élünk. Egy züllöttségben, amely feltámasztotta a háboru, mint egyedüli menekülési lehetőség utáni nosztalgiát. De ez alkalommal aztán ez a háboru általános lesz, olyan, amilyennek azt a fojtó gázokat gyártók titkos műhelyei ígértek. Egy olyan háboru, amelyben a gyermekekkel együtt az anyákat is megfojtják, hogy minden ki legyen irtva és visszadva a természetnek, míg majd az utolsók, akik még megmaradnak, mint a vízözön egykori menekültjei, meg fogják tudni teremteni az új emberiséget a felsőbbrendűség jele alatt és a rend nevében.

Egyelőre Mayer és Mayer fojtó gázokat és gázmaszkokat készítenek, számítva egy oly háborura, amelyben ugyancsak kevés hadifogoly lesz. Csak hullák lesznek. Dr. M. Câmpian.

Főpásztori látogatás.

Városunkban az ideai pünkösdi ünnepét emlékeztetéssé tette, annak fényét emelte és szellemi tartalmát nagyban fokozta a püspöki látogatás. Minthogy Majláth Gusztáv Károly püspök urat az egyházmegyei kormányzás körébe tartozó igen fontos ügyek akadályozták a tavaszi bérma körut végzésében, az ő megbízásából és pápa ösztönzésétől nyert meghatalmazás alapján Zomora Dániel, káptalani nagyprépost és általános püspökhelyettes jött, hogy az egyházi törvényekben előírt hivatalos látogatást a gyergyói esperes-kerület tizenöt hitközségében megtartsa és a bérálás szentségét kiszolgáltassa.

Május 14-én érkezett az esti vonattal. Kísérői Szélyes Dénes kanonok s egyházmegyei főtanfelügyelő és Márton Áron püspöki titkár. A vasuti állomáson a város nevében Makay Domokos polgármester üdvözölte, a közigazgatási kerület nevében pedig Cotta Salamon főszolgabíró.

A Laurentzi bodegában

állandóan frissen csapolt poharas sör és kitűnő zóna kapható!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel: **Laurentzi Rudolf.**

A templom udvarán a hivek nagy serege várta a főpapot, akit Szabó György apát-főesperes-plebános mélyen átértzett üdvözlő beszéddel fogadott.

A templomban a püspök fogadására elírt imák elvégzése után a főpap szólott a hivekhez, hatásosan ismertette a püspöki látogatás célját és azokat a feltételeket, amelyek szerint a hivek a főpásztori látogatásból lelki hasznot meríthetnek. Azután pedig elvégezte a szokásos gyászszertartást a püspöklátogatás óta eltelt hét év alatt elhalt hivekért.

Pünkösöd napja volt az első bérmlási nap. Az ünnepélyes püspöki mise után, melyen az ünnepi szent beszédet meggyőző erővel és apostoli hévvel maga a főpap mondotta, a plebánián tisztelgett a papság, az örmény és görög katolikus egyházak képviselője és a róm. kath. tanító testület.

A következő három napon is volt püspöki mise és bérmlás. E négy nap alatt 708-an részesültek a bérmlás szentségének kegyelmében.

Május 18-án elérkezett a bucsuzás pillanata. Délután 5 órakor robogtak ki az autók a leányiskola növendékeinek lelkesen éljenző sorfalai között és vitték tovább a 80 éves korában is fiatalos kedélyű, munkabíró és szellemes főpapot, hogy világosítsa és erősítse más állomásokon is a lelkeket.

Konverziós törvény

román-magyar szöveggel, mélyen leszállított áron, 20 leiért kapható a Márk könyvkereskedésben.

Mi fáj nekem?

Sokszor úgy rabjául ejt a bánat,
lopva, a szemem is könybe lábbad...
Arcom sápadttá lesz, remeg ajkam...
Eláll a szívemnek dobogása
s nincs ami segíteni tudna rajtam...

Nem az fáj, hogy atomnyivá lettem...
Büszke vagyok arra, amit tettem...
Imádatlalt védtem „Magyar fajom”
s védem; de kik csuful elárulták
Azok ma az urak! Ez a bajom...

Rettenetes, szörnyűséges végzet.
Több a pokolnál is ez az érzet...!
...Gerinctelen, gyáva renegátok!
Akkor hull a könnyem, sir a lelkem...
amikor gondolok néha rátok...

Az ujfalvi angyalok.

Az 1820-as esztendőben nem volt Gyergyóujfaluban se alsó, se felső Marostizes. Alsó-vésztizes terjedt a falu hidjától a temetőig. Kosztatizes a falu hidjától a Kisutcaig. Fenyéstizes a Kisutcától a megyejószágáig. Hosszúbükkütizes a megye jószágától az Elekesek utcájáig. Felsővésztizes az Elekesek utcáján felül terjedt szorványosan építve Kilyénfalva felé.

Ezekből látható, hogy a falu nagyobb része a fafuhidján felüli négy tizesből állott. A templom emberemlékezet óta az első tizesben, vagyis Alsóvésztizesben, illetve a régi elnevezés szerint Gálfalván és még régebbi elnevezés szerint Gálokombján volt.

A templom az Akton-féle pusztítás, illetve a katorzsai csatavesztéskor, az 1707-ik esztendőben meg lett rongálva. A rongálást kiigazították és a templom többszöri javítás után az 1820-as esztendő elejéig, tehát száz évvel tovább birta az idők viszontagságait.

Annyira rozoga volt már, hogy az új templomépítés elkerülhetlen szükségessé vált. A tornya a mostani O alaku lyukakig jókarban volt. Az azon felül lévő két öl magas rész és a fedélnet annyira rozoga volt, hogy lebontásra és újraépítésre várakozott.

Csiki János plebános: Kedves hiveim! Boldogult elődeim már évek óta, mint a méhek a mézet, úgy gyűjtögették össze a filléreket, hogy teljesen romlásnak indult templomunk helyett egy újat építsünk. A pénzsumma együtt van. Ami később még szükséges lesz, azt is a

Nem bánt, hogy a sorból kiléptetek
ki befogad, veszt csak véletek...
Az fáj, azt nem tudom felejtetni,
hogy lehetett az ő magyar névnek
cimért, rangért, áruházi lenni?!

Azt hiszitek becsülnek odaát?
Megvetik, ki eladta önfaját!
Jól tudják, hogy csak alkalomra les...
Lélekkuvár: ki holnap oda áll,
ahol többet és könnyebben keres...!

Legyen magyar, ki annak született,
Mádja, a faji becsületet —!
Értse meg, amit a törvény kíván...
Tisztelje a jogart, melyben élünk,
ki nem így tesz, kalmárlélek... hitvány!

Marosvásárhely.

Angi Balázs.

HIREK.

— Szülők figyelmébe! A városi orvosi hivatal ezuton hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy a himlőoltások utolsó napja f. hó 22-én (vasárnap) d. u. 3 órától van a város házánál.

— Orvosi hír. Dr. Csiky János külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és rendeléseit megkezdte.

— Óvoda-felavatás. A gyergyószentmiklósi állami óvoda iskolaszéke az új óvoda épületét vasárnap, május 22-én Stolojanu Dinu prefektus és Chirea Petre tanfelügyelő urak védnöksége alatt felavatja, mely alkalommal ünnepélyt rendez az alábbi műsorral: Délelőtt fél 9 órakor a gyergyói járás állami tanszemélyzete kulturális körének gyűlése az iskola termében. 10 órakor istentisztelet a helyi gör. kel. kápolnában. 11 órakor bevezető egyházi beszéd és az új iskolaépület felszentelése. A város polgármestere az új iskolaépületet rendeltetési céljára átadja. Az iskolaszék elnöke, az iskola igazgatója és a felettes tanügyi hatóságok képviselőinek beszédei. Délben félegy órakor közös ebéd a Laurentzi nagytermében. D. u. 4 órakor iskolai ünnepély a Laurentzi nagytermében. Megnyitó beszédet mond Chirea Petre tanfelügyelő. Este 9 órakor táncestély a Laurentzi nagytermében tetszésszerinti belépődíj mellett.

— Sportbaleset. Puskás Béla, a Kolping jóképességű futballistája, esütörtökön délután tréning közben lábát törte. A szanatoriumban ápolják.

— Visszahelyezték a ditrói adóhivatalhoz Medve Józsefet. Ismeretesek azok a csunya körülmények, amelyek között Medve Józsefnek a ditrói adóhivatal eléről távoznia kellett. Egyes tisztviselőtársainak intrikája okozta, hogy a derék, kötelességtudó adóhivatali főnököt a pénz-

ügyigazgatóság minden törvényes eljárás nélkül állásából egyszerűen egyik napról a másikra kitette. Azóta a ditrói nagy adóhivatali lopás ügyével kapcsolatban is, meg egyebek során is a pénzügyigazgatónak is alkalma volt meggyőződni, hogy Medvét igazságtalanság érte. Ennek reparálásaképpen a múlt héten Medve Józsefet miniszteri rendelettel újra kinevezték a ditrói adóhivatal élére. Állását már el is foglalta.

— Nyolcvan százalékkal emelték a bolgár favámokat. Egy bulgáriai fakeskedő Gyergyóban rudvásárlásokat eszközölt. Már több száz vaggon árut szállított el és éppen újabb kötésről tárgyalt Tekerőpatak közbirtokosaival, amikor esütörtökön este távirati értesítést kapott, hogy a bolgár kormány a fa beviteli vámját nyolcvan százalékkal emelte. Így a Tekerőpatakka majdnem lekötött üzletet természetesen nem lehetett megvalósítani. Az elmaradt bevétel a fa tőrában körülbelül egymillió, munkadíjban másfélmillió lej, amely éppen elég lett volna ahhoz, hogy Tekerőpatak község e krízises esztendőt a többihez képest jó körülmények között huzza át. A vámemelés a többi gyergyói közbirtokosságot is érinti, mert majdnem valamennyinél nagyobb üzletek voltak kilátásban.

— Felhívás a halásztársaság tagjaihoz. A halásztársulat tagjainak tudomására hozzuk, hogy a halászat gyakorlásához szükséges állami halászszegek megérkeztek a helybeli adóhivatalhoz. Azok, akik a helybeli halásztársaság tagjai, 100 és 150 lejes halászszeget kötelesek kiváltani, akik pedig nem halásztársulati tagok, 300 lejes halászszeget kiváltására köteleztetnek. A jegyek elnyeréséhez szükséges egy fénykép is. A jegyek kiváltásához szükséges kérések Jancsó Béla üzletében aláírandók, ahol a szükséges díjak is lefizetendők. Halászszeget nélkül halászni tilos, akik mégis megpróbálnák és tetten éretnek, szigorúan meg fognak büntettetni. A pisztráng halászata a tilalom alól feloldatott.

Az elnökség.

— A vonaton felejtett hegedű. A Gyergyószentmiklós—Mádéfalva vonalon a vonaton találtak egy hegedűt. A helybeli állomáson van, tulajdonosa ott átvetheti.

— Megint az agrártörvény. A Vasláb—Tekerőpatak közötti Csikmagas erdőért régóta folyik a harc a két község között. Az agrártörvény kisajátításai során a vaslábiak igényt jelentettek be a Csikmagas erdőre, amelyet első

jó Isten segedelmével meg fogjuk szerezni.

Kedves hiveim! Egy igen nagy baj merült fel a templom építése körül. A baj az, hogy hiveim nagyrésze azt akarja, hogy az új templomot ne a régi helyére, hanem Fenyéstizesre, a megyejószágára építsük.

Ez a hely, az igaz, a falu közepén van és a falu lakossága tulnyomó nagyrésze kívánja ezt. A kisebb része ezzel szemben amellett van, hogy a templomot építsük a régi templom helyére, mert kevesebb költségbe kerül, mivel a torony az O alaku lyukakig megmaradhat.

Mind a két rész erősen ragaszkodik kívánságához. Más megoldási mód nincsen, csak a szavazás útján való megállapodás.

Kedves hiveim! Mához egy hét, azaz a jövő vasárnap jöjjetek ide a plébánia udvarára és szavazzatok arra, hogy az új templomot a régi helyére, vagy a megyejószágára építsük-e?

*

A szavazatok többsége úgy döntött, hogy az új templomot a megyejószágára építsék és az építés a folyó 1824-ik esztendő tavaszán kezdetét vegye.

*

Gál János: Hiába erőlködénk a templomépítés ügyével, mert csak a régi templom körüli kis temetődombbal és a csonka toronnyal maradunk. Ellenfeleink még a toronyépítés költségeit is vállalták, csak hogy az új templom a falu közepén lehessen.

Albert Péter: Valami olyan dolgot kell kigondoljunk, hogy az új templomot a régi helyére építsük, mert szégyen nekünk, hogy Uj-

falu és lakói: a Gálok, Albertfiak és a Mátéfiak ilyen szégyenbe maradjanak!

Máté Ambrus: Egy pár napig gondolkozunk és az alatt valami okos dolog eszünkbe jut, amivel a templomépítést a megyejószágán megakadályozzuk.

Gál János: Édes atyámfiai! Ez mind késő dolog, mert a felszegiek a megyejószágán már assák a templom fundamentumához szükséges árkokat.

Máté Ambrus: Még nem késő az építkezést megakadályozni!

*

Barabás Ádámné: Szőcs Jánosné szomszédasszony! Az Isten szerelmére kérem! Láttam-e, hogy az éjjel a Katorzsautján ezelt száz esztendővel a katorzsai csatában elesettek lelkei fehérbe öltözve, égő viaszgyertyával a kezükben, énekszóval jöttek be a leendő templom fundamentuma árkához és azt körülállották s milyen rémséges halotti énekeket énekeltek?

Szőcs Jánosné: Jaj! jaj! Édes szomszédasszony! Az éjjel nem tudtam aludni és mindent úgy láttam és hallottam, amint édes szomszédasszony mondja. Azonban nekem úgy tűnt fel, hogy azokban az igaz fényes fehér ruhákban lévő, angyalok voltak!

Barabás Ádámné: Édes szomszédasszony! Nézzük meg, hogy az angyalok a fundamentum árkánál nem hagytak-e valamit ott?

Szőcs Jánosné: Igaza van édes szomszédasszony! Nézzük az árkokat, hogy nincs-e valami jel a templomépítésre vonatkozólag?

Barabás Ádámné: Nézzé! Nézzé! Édes

fokon oda is ítélték a vaslábiaknak. Az Agrár Bizottság megsemmisítette az elsőfoku határozatot s Csikmagast visszaitélte Tekerőpataknak. Most a vaslábiak Bencze Ágoston és Tódor János tekerőpataki előjárók ellen bűnvádi feljelentést tettek, hogy Tekerőpatak a két előjáró által kiállított hamis bizonyítványok alapján nyerte vissza a Csikmagas erdőrészt. Bencze és Tódor ellen csalás és közokirathamisítás címen vádat emeltek, mely ügyben a törvényszék július 7-re tűzött tárgyalást.

— A „gonosz mostoha”. A boszuállásnak egész különös módját választotta özv. Bakos Istvánné szül. Nagy Borbála 61 éves remetei asszony, aki mostoha fiával, Bakos Albert Istvánéval már régóta hadilábon állott és aki állandóan azon törte a fejét, hogy mentől több kellemetlenséget zuditsen mostoha fiára. Ez alkalommal azt a hitványságot követte el, hogy Bakos Istvánnak földjén, hogy termését tönkre tegye, az árpavetés egész területét behintette a cséplőgépek alól összegyűjtött vad fűborsó és más gaznövénymagokkal, tudvalevően ezzel az árpa nem tud kifejlődni és az egész termés elértéktelenedik s számításba véve azon körülményt, hogy Remetén az árpa a kenyeret jelenti, a szegény embernek egész évi kenyerét tette tönkre.

Jellemző a gonosz mostoha életfelfogására, hogy ezideig már hatszor ment férjhez, csak úgy bagóhiten és minden esetben csak addig maradt a léprement atyafinál, amíg valamelyes ingatlant magára irathatott, azután faképnél hagyta.

— Ez sem utolsó eset. A „Csiki Lapok”-ból vesszük át az alábbi hírt: A napokban megjelent a taploczai adóhivatal előtt a Kocsis András és társa faüzem csikszentdomokosi fiókjának igazgatója. Fizetni akart. Pénzt akart beszállítani az üresen kongó, lerongyolt állampénztárnak. A tisztviselők márciusi 4 százalékos adóját akarja beszovaltatni az adóprés taploczai csápjain keresztül. És most tessék idehallgatni: A pénzt nem fogadták el. Nem pedig azért, mert azt be kellett volna már április nem tudom hányadikáig fizetni. Nem tették, tehát kihágást követtek el s most már csak a büntetéssel együtt fizethető. A cég a pénzzel szaladgálni kezdett. A pénzügyigazgató megértő ember. Ahogy hozzá kerül az ügy, pillanatok alatt felfogta, hogy itt meg kell becsülni a még megmaradt és fizetni akaró becsületes adóalanyt. Utasítást adott azonnal a taploczai adóhivatalnak, hogy vételezze be rögtön a pénzt. Csakhogy ezek a felső utasításnak sem voltak

hajlandók engedelmeskedni. — De nem is folytatjuk tovább az esetet. Arra akarunk inkább rámutatni, hogy itt mindannyiunknak el kell pusztulni, meg kell semmisülni és bele kell fulladni abba a rendszerbe, amely a polgárnak minden ügyét csak elgáncsolja és soha nem támogatja. Tessék végignézni a közéletet. Minden meg van állva. Senki produktív munkát nem végez. A társadalom a kétségbeesés örvénye felett szédeleg és az emberek 95 százaléka semmi egyebet nem tesz, mint örjögve fut napokon keresztül, hogy valami csapásként rázudított hatósági akadályt elhárítsa az utjából, még abban az esetben is, ha befizetni akar. Uraim! a mindenható Istenre kérjük, akadon végre valaki ebben az országban, aki meglátja, hogy nagyon-nagyon rosszul mennek a dolgok.

— Száz lejes bélyeg kell az adófelfolyamodásokra. A pénzügyminisztérium az ország valamennyi pénzügyigazgatóságához elküldte legújabb rendeletét, amelyben kimondja, hogy az adófelfolyamodásokra ezentul bélyeget kell ragasztani. Az adófelebbezések, mint ismeretes, eddig bélyegmentesek voltak. Az új rendelet szerint ezentul az adófelfolyamodásokra, amennyiben a felebbezési összeg százezer lejt nem haladja meg száz, amennyiben százezer lejnél magasabb az összeg, kétszáz lejes okmánybélyeget kell ragasztani. Az okmánybélyegen felül minden kérvényen még két lej repülőbélyeget kell ragasztani. Ugyanazon rendeletben kimondja a pénzügyminiszter azt is, hogy mindazokra a kérvényekre, amelyek eddig bélyegmentesek voltak, szintén ragasztani kell 2 lej repülőbélyeget. Az adófelebbezéseknél még az a változás, hogy ezentul csak a százezer lejes összegig szóló felebbezéseket tárgyalja a törvényszék, míg az azon felüli adóösszegekről szóló felebbezéseket a tábla mellett működő adófelebbezési bizottság dönti el.

— Becsapott vasuti munkások. A múlt évben a vasutak igazgatósága igen sok vasuti munkást felhívott, hogy három havi fizetésük ellenében mondjanak le minden szerzett jogaikról és adják be lemondásaikat. Természetesen a vasut ezután nem fizette ki a megígért három hónapi összegeket sem. A kisemmizett munkások most fűhöz-fához hiába szaladgálnak s így bírói uton akarják a vasutat kényszeríteni vállalt kötelezettsége teljesítésére. — Amíg abból pénz lesz?!

— Mindenki adóvégrehajtó. A marosvásárhelyi pénzügyigazgatóság figyelmeztetést küld a közönségnek, hogy úgy közintézetek, mint magánosok, ha bizonyos összeggel tartoznak va-

lakinek: lakbérrel, fizetéssel, vállalati munkadíjjal, adóssággal és bármely más követeléssel, kötelesek a kifizetés előtt az illető hitelezőtől az adókönyvét, vagy ennek hiányában az adóhivatal igazoló bizonyítványát kérni annak igazolására, hogy adóhátraléka nincsen. Ellenkező esetben köteles az illető adós a tartozásából az összeget levonni és azt letétbe helyezni. Ennek figyelembe nem vételéért a kifizetett összeg erejéig felelősek maradnak és azt végre fogják hajtani közigazgatási uton. A törvénynek ezen rendelkezését a jövőben a legnagyobb szigorral hajtják végre. Vagyis — mindenki adóvégrehajtó lesz.

— Mendel Ilus hangversenye. A Keleti Újságban olvassuk: Szépszámu és előkelő közönség előtt folyt le kedden este a kath. főgimnázium disztermében Mendel Ilus énekesnő dal- és ária-hangversenye. Rokonszenyes, szép, tiszta hang, kitűnően iskolázva, kétségtelen tehetség és tavalyi hangversenye óta haladás. Ime ez az, amit velünk együtt a sokat tapsoló közönség teljes elismerése bizonyított. A hangverseny műsorán klaszszikus nevek mellett, más nagyíró szerzők művei szerepeltek, köztük két magyar műdal, melyeket a zajos ujjazásokra az énekesnő eggyel megtoldott. — Csak örvendeni tudunk a gyergyói származású művésznő nagy sikerének.

— Az angol kormány a népszövetségi tisztviselők fizetésének redukálását kéri. Az angol kormány egy átiratot küldött Genfben a népszövetséghez, amelyben a népszövetségi tisztviselők igen magas fizetésének a redukálását kéri. Ebben az átiratban rámutat, hogy a gazdasági válság folytán minden állam mennyire kénytelen volt csökkenteni a tisztviselők fizetését, míg ugyanakkor a népszövetségi tisztviselőket nem csökkentették.

— Macskákat ölnek meg az elszaporodott egerek. Az ausztráliai Victoriában több helyütt sáskajárászerűen léptek fel az egerek úgy, hogy bekövetkezett, amire eddig csak a gyermekmesékben volt eset, hogy t. i. sok macskát megöltek az egerek. Mérgek gázokat fognak felhasználni az egerek elpusztítására.

* Értésítés. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 15-ikétől a városház-utcai műtermemet átköltöztettem Regele Ferdinand-ut 65. szám alá a Blénessy Jenő-féle házba.

Ezuttal kérem a közönség szíves támogatását és maradok teljes tisztelettel:
4-1 Tilly Artz.

* Jegeskáv és fagyalt minden nap a B O J U M-bodegában kapható! 3-1

* Kiadó! Az Unió-utcában Rizolinál két nagy üzlethelyiség raktárakkal és az emeleti lakás mellékhelyiségekkel. 3-3

* Méh kaptárak eladók. Érdeklődni lehet Márk István könyvkereskedésében. 3-2

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik boldogult édes atyánk Laczkó András József elhalálozása alkalmával részvételükkel és a temetésen b. megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, különösen a remetei iparos dalárda lelkes közreműködéséért, mellyel e szomorú aktus fényét emelték, fogadják hálás köszönetünket. A gyászoló család nevében.
Laczkó Elek és neje.

Remete, 1932. május 20.

Makulaturapapír
kilószámra kapható MÁRK
könyvkereskedésben.

szomszédasszony! Az árkok mind tele vannak vízzel töltve!

Barabás Ádámné: Édes Elekes András bátyámuram! Nagy csoda történt az éjszaka! Amit három nap alatt árkot ástak a templom fundamentumának, azt az éjjel vízzel teletöltötték az árkok!

Elekes András: Amint látom, az igaz hűgomasszony, de hogy az angyalok hordották volna oda, azt bajosan hiszem én!

Barabás Ádámné: Édes bátyámuram! Arról meggyőződhetik. Ásasson új árkokat és nekem olyan előérzetem van, hogy azokat is vízzel teletöltik az angyalok, mert valószínűleg a megyejóságán átok van és a jó Isten Ő szent Felsége nem akarja, hogy az átokkal terhelt jószágon az Ő tiszteletére templomot építsenek!

Elekes András: Az új árkokat megásatom és a már megásott, de még üres mészgödörben harmadmagammal az éjjel a vízfordó angyalokat meglesem!

Elekes András: Tisztelendő plébános ur! Csoda történt a templomépítése körül!

— Hogy-hogy Elekes András uram?

— Ugy tisztelendő uram! Hogy a funda-

mentumnak ásott árkokat, három éjjel egymásután, vízzel teletöltötték az angyalok!

Plébános: Elekes András uram! Napjainkban nem történnek csodák! Kivel, vagy kikkel igazolja az elmondottakat?

Elekes András: Az egész megyejósága szomszédságával. A három éjjeli csodát körülményesen elmondja és megtoldja azzal, hogy itt a jó Isten Ő szent Felsége keze működik, mert nem akarja, hogy az átokkal terhelt jószágon az Ő tiszteletére templomot építsenek!

Plébános: Legyen az egész hitük szerint!

A templom a régi templom helyén épült. Az alapkövet letették az 1825-ik esztendőben. Felszentelték 1832-ik esztendőben. A torony építése 1844-ik esztendőben nyert teljes befejezést. A megyejóságán a fundamentum árkai és a mészgödör még ma is láthatók.

Máté Ambrus: Lássatok, a tervem és annak kivitele milyen jól sikerült! Feleségeink és leányaink milyen szép angyalok voltak, milyen szépen énekeltek és hogy körülvettek, míg az árkokat vízzel megtöltöttük! Senki sem ismert fel bennünket!

Ferenczy Dénes.

Ne rendeljen postán sorsjegyet, mikor Márk István-nál megkaphatja költségmentesen.
Huzás május 24. és 25-én!

SPORT.

„Stopp 11” — Kolping 1 : 0 (0 : 0).

Bíró: Mátyus.

Vasárnap, f. hó 15-én a vásárhelyi kerület egyik legjobb csapata, a „Stopp 11” játszott barátságos mérkőzést a Kolping csapatával. — Erős küzdelem után a mérkőzés a vendégcsapat 1 : 0 arányu győzelmével végződött. — Kezdet után a vezetést a vendégcsapat veszi át. Technikai tudásuk következtében rövidesen a mezőny urai lesznek és gyönyörű játékot játszva állandó ostrom alatt tartják a Kolping kapuját. A szerencsétlenül összeválogatott Kolping csatársor lehetetlen rossz volt. Mintha ólomlábon jártak volna. Hogy az első félidő eredménytelen maradt, az a közvetlen védelemnek, Puskás—Kovács—Zárug trió önfeláldozó lelkes munkájának köszönhető.

Szünet után az időközben megeredt esőtől sárosra és csuszósra vált talajon már bizonytalanabban mozog mindkét csapat. A vendégek azonban hamar összeszedik magukat. Fokozatosan fölnyomulnak és a bombalövések valószínűsítő zúditják a kapura. Puskás bravúrosan ment. Vakmerő vetődéseivel a legnehezebb helyzetet is biztos kézzel hárítja el. A 22. és 28. percben Dundinak sikerül átverekedni magát a vendégek védővonalán, azonban partner hiányában mindkét kísérlete két eredménytelen sarokrugással ér véget. A 35. percben egy szép lefutás a vendégeknek az összeroppant fedezetek hibájából meghozza a mérkőzés egyetlen, de szépen kidolgozott gólját. 1 : 0 a „Stopp 11” javára.

A mérkőzés hátralevő része a vendégek állandó, de eredménytelen támadásaival ér véget. Kornerarány 4 : 3 Gyergyó javára.

A gyergyói együttes legjobbjai Puskás, Zárug, Kovács és Dundi voltak.

Mátyus bíró jól bíraskodott.

„Stopp 11” — Kolping—Liceum komb. 0 : 0.

Bíró Mátyus.

Hétfőn, f. hó 16-án a Kolping négy játékosával kiegészített Liceum csapata volt a vásárhelyiek ellenfele. A szép és izgalmas jelenetekkel tarkított mérkőzés 0 : 0 arányban végződött. A Liceum csatárai bár gyorsak és elég jó technikával dolgoznak, a kapu előtt elvesztik a fejüket. A vendégek minden kísérletét Puskás bravúros védéssel teszi ártalmatlanná. Az első félidő egyenlőrangú ellenfelek küzdelmét mutatja.

A félidő korneraránya 4 : 4.

Szünet után a vendégcsapat a többet támadó fél; azonban a védelem Puskással az élen minden akciójukat szereli. A 32. percben veszélyes támadást intéz a helyi csapat a vendégcsapat ellen. A büntetőterületen belül elkövetett szabálytalanság miatt, mely az egyik helyi játékosnak a lövés pillanatában történt kézzel való fellökésében nyilvánult meg, a bíró 11-es büntetőrugást ítél. A 11-est Salabanda elhibázza. A félidő hátralevő része a vendégek állandó fölényével ér véget. Kornerarány 7 : 4 a „Stopp 11” javára.

A vendégcsapat technikai tudása jóval fö-

lötte áll a helyieké fölött. Egy nagy hibájuk azonban van. Nagyon hangosak a pályán. A helyi csapatok csatárjátékosainak egyetlen nagy hibájuk az önzősködés.

A két napos mérkőzés hőse Puskás, a Kolping kapusa volt, akinek számtalan alkalma volt bebizonyítani tudását. Gyönyörű vetődéseit a közönség valószínűsítő tapsorkánnal jutalmazta.

Mátyus a mérkőzést igazságosan vezette le.

Vasárnap, f. hó 22-én az udvarhelyi Kolping lesz a gyergyóiak ellenfele.

Az udvarhelyi Kolping-ban erős ellenfélre talál a gyergyói Kolping, amennyiben az udvarhelyiek a Hargita: az U.M.T.E. és az U.K.S.E. játékosaiból állanak.

A Liceum csapata Csikszeredában fog játszani a C.S.C. ellen.

Stanio! színes és ezüst

Márk Istvánnál.

Rejtvények.

Jelige: Fejtörő az elme sportja.

Számrejtvény.

I.	Sz. D.
7, 4, 3, 5, 11, 3, 4, 7.	Fegyver
5, 4, 11, 9, 10, 7, 12.	Kalapanyag
1, 2, 6, 11.	Bibliai férfinév
8.	Egy betű az a. b. c. végéről.
1—12.	S. O. S.

Betűrejtvény.

Beküldte Bíró István, Gyergyó.

II.

III.

H régi szalonna	I Gy00	A X Galván	S ét ét ét ét	M
IV.	Sz. D.	V.	Sz. D.	

y b. Dumas

Egy gondolat bánt engemet, Ágyban párnák közt halni meg

! A gólya kelepel

A 20. számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

Számrejtvény: I. Megy a juhász a számaron, földig ér a lába.

Betűrejtvény: II. Békák a tó körül, III. Szerelmesek, IV. Vipera.

Helyesen fejtette meg: Székely Kálmán, Bíró Béla Gyergyó.

A Gyilkostói Klimatikus Bizottság.

Hirdetmény.

A Gyilkostói üdülőttelep igazgatósága pályázatot hirdet információs iroda megépítésére a Gyilkostónál.

Tervek megtekinthetők László Antal városi főmérnök urnál. Pályázatot kérjük ugyanoda.

Legujabb

szesztörvény

román és magyar szöveggel

kapható a MÁRK könyvkereskedésben.

Csak 40 lej egy hónapban

és a legjobb könyveket olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi

40

kölcsonkönyvtárába

Str. Reg. Ferdinand 15. Telefon 15.

Raktáron állandóan és megrendelés szerint kapható részletfizetésre is kül- és belföldi **márványokban**, valamint szürke és rózsaszínű **trachit siremlékek** és **sírszegélyek**, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelűig.

Szakszerű betüvésés bármely nyelven és héberben is

Barabás Gergely kőfaragómesternél

Lăzarea jud. Ciuc (Szárhegy).

12

Vállalok bármilyen **épület** és **kriptaépítéseket** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Munkáimért írásbeli jótállással.

Szives megkeresésre árajánlással, tervezéssel készséggel szolgálok.

Román állami osztálysorsjáték!

240.000.000 össznyeremény, 40.000 nyerőszám.

A nyereményeket cégem útján fizetik ki.

A sorsjegyek **Maros-, Csik-, Udvarhely** megyei főelárusítását átvettem és az árusítást **már megkezdtem.** Sorsjegyeket postán, pénz előzetes beküldése mellett küldöm.

Révész Ernő Târgu-Mureș Piața 47.

9

Csiki intézőség:

Smilovits Mártonnál
MERCUREA-CIUC.

Gyergyói intézőség:

Márk Istvánnál
GHEORGHENI.

Gyergyószentmiklósi elárusító: Márk István könyvkereskedése, Transsylvania Bank fiókja, Berkovits Lázár, Kahan I. könyvkereskedése.